

Sikkerhedsdatablad

Revision: 19-06-2013
Erstatter: 24-04-2012
Version: 02.00/DNK

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: LIP Hvidcement, LIP Rapid Cement
Stofnavn: Portland cement
Registreringsnummer: -
EF-nummer: 266-043-4
CAS nr.: 65997-15-1
PR-nummer: 2191366
LIP Rapid Cement: 2191366

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Cement
For nærmere specifikation se tekniske datablade.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: Lip Bygningsartikler A/S
Industrivej 16
5580 Nørre Åby
Danmark
Tlf.: +45 64421330
Fax: +45 64423408
E-mail: info@lip.dk

1.4. Nødtelefon

82 12 12 12 (Giftlinien)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

DSD-klassificering: Xi;R37/38 -41

CLP-klassificering: Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H335

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

Væsentligste skadevirkninger: Forårsager alvorlig øjenskade. Forårsager hudirritation. Kan forårsage irritation af luftvejene.
Irriterer øjnene kraftigt med rødme og forøget tåreproduktion. Kan give alvorlig øjenskade.
Virker ætsende i opløst form.

2.2. Mærkningselementer

Signalord:	Fare
Indeholder:	Portland cement (Cas. Nr. 65997-15-1)
H-sætninger:	Forårsager alvorlig øjenskade. Forårsager hudirritation. Kan forårsage irritation af luftvejene.
P-sætninger:	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. Opbevares utilgængeligt for børn. Brug kun udendørs eller i et rum med god udluftning. Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylningen. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
Supplerende oplysninger:	Indeholder et reduktionsmiddel; som reducerer opløseligt chrom VI. Reduktionsmidlet er aktivt ved tør opbevaring i 12 mdr. efter angivet emballeringsdato. Ved opbevaring under fugtige forhold; f.eks byggepladser; vil chromatneutraliseringen aftage. Anbrudt emballage lukkes tæt efter brug; og bør anvendes snarest derefter.
Kode-nummer:	00-4 (1993) Brugsklar blanding 00-4

2.3. Andre farer

Produktet indeholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1. Stoffer

Registreringsnummer	CAS/EF-nummer	Stof	DSD-klassificering/ CLP-klassificering	w/w%	Note
.	65997-15-1	Portland cement	Xi; R37/38-41	100	.
.	266-043-4	.	Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2, H315	.	.
.	.	.	STOT SE 3; H335	.	.

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft, skyl munden med vand og puds næsen grundigt. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Søg omgående læge.
Hud:	Fjern forurenede tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne:	Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Indånding af støv virker irriterende på de øvre luftveje. Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Virker ætsende i opblandet form. Irriterer øjnene kraftigt med rødme og forøget tåreproduktion. Kan give alvorlig øjenskade. Virker ætsende i opblandet form.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandl symptomer. Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Slukningsmidler vælges ud fra den omgivende

Egnede slukningsmidler

brand.

Uegnede slukningsmidler

Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Anvend luftforsynet åndedrætsværn og kemisk beskyttelsesdragt, hvis personlig (tæt) kontakt er sandsynlig. Slukningsvand, som har været i kontakt med produktet, kan være ætsende. Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Stå i vindsiden/hold afstand til kilden. Brug handsker. Brug beskyttelsesbriller.

For indsatspersonel: Udover ovenstående: Beskyttelsesdragt svarende til EN 368, type 3 anbefales.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild opfejes/opsamles til evt. genbrug eller overføres til egnede affaldsbeholdere. Mindre spild tørres op med en fugtig klud.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddeltpe. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Ved arbejdsprocesser, hvor der er risiko for støvudvikling skal arbejdet foregå under effektiv procesventilation (f.eks punktudsugning eller lokaludsugning). Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Undgå kontakt med huden og øjnene.

Arbejde med produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Skal opbevares tørt og køligt. Opbevares under lås. Lagringstid: Ca. 12 måneder.

7.3. Særlige anvendelser

Ingen.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkninger
Mineralsk støv, inert, respirabel	5 mg/m ³	-
Mineralsk støv, inert	10 mg/m ³	-

Retsgrundlag:

Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 507/2011 med senere ændringer.

Målemetoder:

Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Brug værnemidler som angivet nedenfor. Se endvidere punkt 7.1.

Personlige værnemidler, beskyttelse af øjne/ansigt:

Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm. Øjenværn skal følge EN 166.

Personlige værnemidler, beskyttelse af hud:

Brug beskytteshandsker af plast eller gummi. Gennembrudstiden er ikke bestemt for produktet. Skift handsker ofte. Handsker skal følge EN 374.

Personlige værnemidler,
åndedrætsværn:

Brug åndedrætsværn med P2 filter ved utilstrækkelig ventilation. Åndedrætsværn skal følge en af følgende standarder: EN 136/140/145.

Foranstaltninger til begrænsning af
eksponering af miljøet:

Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform:	Pulver
Farve:	Hvid
Lugt:	Ingen data
Lugtterskel:	Ingen data
pH (brugsopløsning):	13
pH (koncentrat):	Ingen data
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval:	Ingen data
Flammepunkt:	Ingen data
Fordampningshastighed:	Ingen data
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ingen data
Øvre/nedre antændelsesgrænser:	Ingen data
Øvre/nedre eksplosionsgrænser:	Ingen data
Damptryk:	Ingen data
Dampmassefylde:	Ingen data
Relativ massefylde:	Ingen data
Opløselighed:	Blandbart med følgende: Vand.
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand:	Ingen data
Selvantændelsestemperatur:	Ingen data
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplosive egenskaber:	Ingen data
Oxiderende egenskaber:	Ingen data

9.2. Andre oplysninger

Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer under varmeudvikling med følgende: Syrer. Indholdet af chromreducerende middel mindskes med tiden.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger. Indeholder et reduktionsmiddel, som reducerer opløseligt chrom VI. Reduktionsmidlet er aktivt ved tør opbevaring i 12 mdr. efter angivet emballeringsdato.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå kontakt med fugt og vand.

10.5. Materialer, der skal undgås

Undgå kontakt med følgende: Aluminium, alkali- og jordalkalimetaller.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen kendte.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet - oral: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Akut toksicitet - dermal: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Akut toksicitet - indånding: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Hudætsning/irritation: Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Virker ætsende i opløst form. Testdata

	foreligger ikke.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Irriterer øjnene kraftigt med rødme og forøget tåreproduktion. Kan give alvorlig øjenskade. Virker ætsende i opblandet form. Testdata foreligger ikke.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kræftfremkaldende egenskaber:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Reproduktionstoksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Indånding af støv virker irriterende på de øvre luftveje. Testdata foreligger ikke.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Aspirationsfare:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Forventes ikke at være biologisk nedbrydeligt. Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulering forventes ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Udhærder til fast immobil masse.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet indeholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Undgå udslip til kloak eller overfladevand. Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

Affaldsgruppe: X

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 17 01 06 Blandinger eller separerede fraktioner af beton, mursten, tegl og keramik indeholdende farlige stoffer

Udhærdet cement er ikke farligt affald. Kontakt kommunen for anvisning af håndtering. Brug nedenstående kode til affaldsregistrering.

Affaldsgruppe: X

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 17 01 07 Blandinger af beton, mursten, tegl og keramik, bortset fra affald henhørende under 17 01 06

Urenset emballage bortskaffes via den lokale affaldsordning.

PUNKT 14: Transportoplysninger

ADR/RID

14.1. UN-nummer

-
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) -
14.3. Transportfareklasse(r) -
14.4. Emballagegrupper -
Farenummer -
Tunnelrestriktionskode: -
14.5. Miljøfarer -

ADN

14.1. UN-nummer -
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) -
14.3. Transportfareklasse(r) -
14.4. Emballagegrupper -
14.5. Miljøfarer -
Miljøfare i tankskibe: -

IMDG

14.1. UN-nummer -
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) -
14.3. Transportfareklasse(r) -
14.4. Emballagegrupper -
14.5. Miljøfarer -
IMDG Code segregation group: -

ICAO/IATA

14.1. UN-nummer -
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) -
14.3. Transportfareklasse(r) -
14.4. Emballagegrupper -

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

-

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særlige bestemmelser: Må kun bruges i den periode, hvor indholdet af vandopløseligt chromat er under 2 mg/kg tør cement.
Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:	2,16.
Forklaring til forkortelser:	PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative STOT: Specific Target Organ Toxicity
R-sætninger:	R37/38 Irriterer åndedrætsorganerne og huden. R41 Risiko for alvorlig øjenskade.
H-sætninger:	H315 Forårsager hudirritation. H318 Forårsager alvorlig øjenskade. H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
Uddannelse:	Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning. Arbejdstilsynets regler om arbejde med kodenummererede produkter skal kendes.
Øvrige oplysninger:	Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet for og gælder udelukkende dette produkt. Det er baseret på vores nuværende viden samt de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen. Sikkerhedsdatabladet overholder gældende lovgivning for udarbejdelse af sikkerhedsdatablade i henhold til 1907/2006/EC (REACH) med senere ændringer.

HSV/ Bureau Veritas HSE Denmark A/S Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: infohse@dk.bureauveritas.com, Web: www.hse.bureauveritas.dk (Made in Toxido®)